

CROATIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1 CROATE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1 CROATA A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 14 May 2007 (morning) Lundi 14 mai 2007 (matin) Lunes 14 de mayo de 2007 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Napišite komentar na **jedan** od navedenih tekstova:

1. (a)

Znam da ovakav tekst ne može zanimati nikoga. I ne pišem da ga itko čita. Postoji književnost: drame, romani, pripovijetke. No ovo nije ništa od svega toga. Ja tek sjedim za pisaćim stolom u svojoj sobi, ponekad ustajem, bez cilja lutam praznim stanom, zastajem pred slikama, pred pokućstvom, pred prozorskim zavjesama, kroz koje kao zastrt maglom vidim grad kako se, najprije nevelikom padinom, a onda u nizini, ravnicom, sve do rijeke i preko nje, prostire brujeći sjedinjenim, tihim, dalekim zujanjem kolektivnoga, sveopćeg života. Zastajem i čekam. Slušam i osluškujem. Ne, nisam uplašen. Čak bih, na trenutke, negdje iz dubina, od ošiti, htio da mi u grlo i na lice uzdigne i probije neki grohot, nešto smiješno i groteskno, podrugljivo prema meni samome i onima koji imaju doći. Ali ne, ne još sada. Ne, jer je večer. Ne čine to u ovo doba, nego u rano jutro, još dok sve spava. Ljeto je. Kao što to piše u kalendarima: Sunce izlazi u četiri 10 sata i dvadeset i sedam minuta, a zalazi u devetnaest sati i trideset i šest minuta. Sviće, dakle, još ranije, prije četiri sata. Zimi je potpuni mrak još i u sedam sati, ali se radni svijet kreće iz stanova već oko šest, pa i ranije. Zbog toga tada dolaze oko pet sati. Pozvone na vratima oštro, dugo i surovo, naviještajući svoj neumoljivi upad u smireni, svakodnevni raspored života, poslije 15 kojega više nikad ništa ne će biti kako je bilo prije njihova dolaska. No u ovo godišnje doba vjerojatno je pravi trenutak već oko tri sata. Možda čak i u dva. Ne znam. Nisam ni s kime o tome razgovarao. Nikoga nisam pitao, i sve to ostaje samo moj teret, breme koje leži samo na mojoj svijesti i na mojim leđima. Nisam li upravo zbog toga malko pogrbljen dok tako, bez svrhe, kao mjesečar, teškim i neodlučnim korakom svojim velikim stopalima hodam iz prostorije u prostoriju, od predmeta do predmeta, koje tako dobro poznajem već godinama te svojim oblikom, svojim 20 bojama i namjenom oblikuju moju ličnost. Ako tu dirnem bijelu tipku, upalit će se veliki luster u središnjoj sobi, sa svojih osam uzvojitih ručica, od kojih svaka nosi po tri mliječne žarulje; a druga će dirka upaliti samo središnju, zatvorenu, kristalnu zdjelu, što je običnije, i ne daje preoštro i upravo neugodno jako osvjetljenje. A tu je, u predsoblju, kad se uđe zdesna, moj kaput i nad njim, na klinu s okruglom glavicom, moj tamni šešir. Njima odjeven, dosta traljavo, ovješeno na mome 25 mršavu i visoku, krakastu stasu, ja sam onaj koji jesam, silazeći niz stepenice i kratku nizbrdicu te uvijek istim ulicama, odmjerena koraka, polagano i sistematski koračam, uvijek sam i ozbiljan, možda i otužan, put Zavoda, gdje me čeka moja soba, koju otključavam, i druga klinčanica, na koju vješam i šešir i kaput, tipičan i oblikovan po mome tijelu, istovjetan sa mnom jednako toliko 30 koliko i ja sam, moja duga, sijeda kosa i moj glas. Još je večer. Jedva osam sati. Zbog čega ne uzmem neku knjigu i ne slušam neku ploču? Zbog toga što čekam. Što znam da će doći. Tuđi i strani ljudi, okrutni i jači od mene. Što li će učiniti? Nasrnuti kroz vrata tjelesinama naviklim da obaraju i gaze? Proderati se glasinama što satiru svaki otpor? «Ruke u vis!»? Ili: «Predajte oružje!» Ili «Predajte se! Okrenite se licem k zidu! Skrstite ruke na leđima! Svaki pokušaj otpora stajat će vas glave!» Ili još grublje: «Ni makac s mjesta!» Pa čak i prostački, s Balkana: «Ne mrdaj, majku ti...» Kakvu? Ovakvu ili onakvu. Zločinačku,

buržujsku, izdajničku ili kakvu god drugu, po njihovoj volji, s pojmovima i predodžbama iz njihova

kruga i na razini njihovih nazora. Ili, uopće, u skladu s dobivenim uputama o postupku...

Miroslav Brandt, *Noć* Iz knjige *Doba Očaja*, (1995)

- Izložite i raspravite u kakvom egzistencijalnom položaju živi pripovjedač.
- Kakva je snimka njegove svijesti?
- Kojom se tehnikom pripovijedanja služi pripovjedač?
- Koji se tipovi rečenica stalno smjenjuju?

1. (b)

U Ovom Gradu

U ovom gradu
jedan će sat zauvijek stati
i jedna će milosrdna ruka u nevremenu
dijeliti pahuljice snijega djevojčicama

u samoći, grančice zelena bora, o Božiću,
svjetini razbješnjela jezika, knjige o kruhu
i vinu župnicima uplašenim od tolike ljubavi.

U ovom gradu slavnih i odbjeglih, učenih i uspavanih, 10 u ovom gradu pruženih ruku u opsjenu, jednoga dana svi ćemo na prostranom trgu glumiti radost i svatko će svakome moći ući u dno očiju.

U ovom gradu
15 istrajnih i mračnih pjesnika
i priča o kraljevima i njihovim pomamama,
u ovom gradu već iščašene povijesti i nade,
jedan će sat mahnito otkucavati prije nego...

Željko Knežević, Pod Zidom, (1988)

- Koja je glavna tema pjesme?
- Kakvo je pjesnikovo raspoloženje?
- Koji se alegorični elementi mogu naći u pjesmi?
- Komentirajte jezik i stil pjesme, te njezin učinak na čitatelja.